

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ
Кафедра іноземних мов факультету № 4**

**ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«Іноземна мова»
обов'язкових компонент
освітньої програми першого (бакалаврського) рівня
вищої освіти**

Спеціальність: 053 «Психологія (практична психологія)»

**м. Харків
2021**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Науково-методичною радою
Харківського національного
університету внутрішніх справ
Протокол від 26.08.2021 №7

СХВАЛЕНО

Вченою радою факультету № 1
ХНУВС
Протокол від 25.08.2021 №9

ПОГОДЖЕНО

Секцією науково-методичної ради
ХНУВС з гуманітарних та соціально-
економічних дисциплін
Протокол від 26.08.2021 №7

Розглянуто на засідання кафедри іноземних мов факультету № 1, протокол від
25.08.2021 № 9.

Розробники:

Старший викладач кафедри іноземних мов факультету № 1 Филипська В.І.

Рецензенти:

доцент кафедри іноземних мов факультету №1 ХНУВС, кандидат педагогічних наук,
доцент Дягілева Л.Д.;
професор кафедри міжкультурної комунікації та іноземної мови НТУ ХПІ, кандидат
філологічних наук Томілін О.М.

ВСТУП

Програма вивчення навчальної дисципліни «Іноземна мова» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів за спеціальністю 053 «Психологія (практична психологія)».

Предметом вивчення навчальної дисципліни є базові знання з англійської, німецької, французької мов за такими аспектами, як фонетика, граматики, лексика, та сформовані вміння та навички у головних видах мовної діяльності – читанні, аудіюванні, говорінні і письмі.

Міждисциплінарні зв'язки:

Міждисциплінарні зв'язки забезпечуються змістом навчальних матеріалів. Навчальні тексти містять широкий спектр психологічних питань. Дисципліна «Іноземна мова » тематично пов'язана з відповідними навчальними дисциплінами, вивчення яких передбачено навчальним планом та програмою першого(бакалаврського) рівня вищої освіти. З одного боку, фонові знання, набуті студентами з інших предметів, допомагають кращому засвоєнню мовного матеріалу, з іншого, - інформація, вилучена з іншомовного тексту, сприяє засвоєнню професійно релевантних знань та становленню майбутнього фахівця.

Програма навчальної дисципліни складається з таких тем:

Іноземна мова (англійська, німецька, французька)

- Тема № 1. «Я – студент-першокурсник».
- Тема № 2. «Психологія як наука».
- Тема № 3. «Взаємовідносини дітей і дорослих».
- Тема № 4. «Взаємовідносини між друзями».
- Тема № 5. «Надання психологічної допомоги».
- Тема № 6. «Особистість».
- Тема № 7. «Мислення».
- Тема № 8. «Почуття та емоції».
- Тема № 9. «Юридична психологія».
- Тема № 10. «Психологічний портрет злочинця».

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: оволодіння студентами таким рівнем мовної та міжкультурної комунікативної компетенції, який дозволив би їм спілкуватися іноземною мовою в усній та письмовій формах, враховуючи інтереси їх подальшої роботи.

Завдання:

набуття студентами вміння застосовувати найбільш поширені мовні засоби в чотирьох видах мовленнєвої діяльності – говорінні, аудіюванні, читанні і письмі;

розвиток пізнавальної активності студентів, навчання самостійного надбання знань;

формування у студентів позитивного ставлення до оволодіння як мовою, так і навичками крос-культурного спілкування;

розширення кругозору та створення передумов для подальшого професійного росту;

виховування та розвиток у студентів почуття самосвідомості, а також формування вмінь міжособистісного спілкування.

Очікувані результати навчання: у результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен

знати:

1. Іншомовну лексику в обсязі принаймні 3000 лексичних одиниць (включаючи не менше 1000 одиниць шкільного мінімуму), в тому числі найбільш вживані економічні терміни та лексичні одиниці економічної спрямованості.
2. Нормативну граматику іноземної мови в повному обсязі для читання, письма та усного спілкування.
3. Найбільш вживані зразки мовленнєвої поведінки в типових ситуаціях спілкування.
4. Основні відомості про економічний устрій країн, мова яких вивчається.

вміти:

1. Читати оригінальні тексти, в тому числі ті, що відносяться до професійної сфери та містять високочастотні фахові терміни.
2. Сприймати на слух повідомлення з вилученням основної та детальної інформації.
3. Робити підготовлені та несподівані повідомлення професійно релевантного змісту; вести бесіду з побутових та професійних питань.
4. Використовувати соціокультурні знання і вміння в іншомовній комунікації.
5. В подальшому самостійно вдосконалювати свою мовну підготовку з використанням автентичних іншомовних джерел.

Програмні компетентності, які формуються при вивченні навчальної дисципліни: «Іноземна мова»	
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК2. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях. ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК5. Здатність спілкуватися іноземною мовою. ЗК7. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями. ЗК8. Здатність бути критичним та самокритичним. ЗК9. Здатність працювати в команді. ЗКЗК10. Здатність діяти на основі етичних міркувань. ЗК11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина України. ЗК12. Здатність усвідомлювати рівні можливості та гендерні проблеми. ЗК14. Цінування та повага різноманітності і мультикультурності.

2. Короткий опис змісту навчальної дисципліни

Іноземна мова

ТЕМА № 1. «Я – студент-першокурсник».

Ця тема містить навчальний матеріал про знайомство зі студентами, з'ясування інформації про інтереси, сім'ю та друзів, місце, умови проживання, та навчання студента-першокурсника. Матеріал теми надає можливість знати назву навчального закладу, факультету, спеціальності та навчальних дисциплін студента та описувати робочий день студента. Граматичний матеріал включає часи англійського дієслова – утворення та вживання неозначених, їх порівняння, неправильні дієслова. Тренувальні та мовленнєві вправи спрямовані, перш за все, на розвиток вмінь та навичок усного мовлення. Додаткові нескладні тексти сприяють вдосконаленню вмінь та навичок читання.

ТЕМА № 2. «Психологія як наука».

Ця тема містить матеріал про визначення терміну «психологія»; опис напрямів психології: клінічна, розвиваюча, когнітивна, фізіологічна, промислова, соціальна, шкільна, освітня психологія та психологія розвитку особистості. Вивчаються нові комунікативні моделі, необхідні для вилучення чи надання потрібної інформації, з'ясування подробиць, знаходження додаткової інформації, формуються відповідні вміння. Граматичний матеріал включає часи англійського дієслова – повторення про групу неозначених та вивчення про тривалі часи. Лексичне наповнення включає найбільш вживані лексичні одиниці, що необхідні для реалізації комунікативного наміру в межах теми, що вивчається.

ТЕМА № 3. «Взаємовідносини дітей і дорослих».

В темі представлений навчальний матеріал про проблеми, з якими можуть стикатися підлітки під час спілкування з батьками, родичами та дорослими. Матеріал базується на конкретних проблемах та шляхах їх вирішення, які надаються практичним психологом. Наведені в темі основні мовні засоби призначені для забезпечення спілкування в межах представленої тематики: між дітьми та дорослими. Студенти мають можливість наводити приклади зі свого життєвого досвіду та пропонувати шляхи вирішення проблем. Навчальний апарат за темою включає мовні та мовленнєві вправи, призначені для розвитку вмінь та навичок усного мовлення та читання. Граматичний матеріал включає часи англійського дієслова – повторення про групу неозначених та тривалих часів, вивчення про dokonані часи. Лексичне наповнення включає найбільш вживані лексичні одиниці, що необхідні для реалізації комунікативного наміру в межах теми, що вивчається.

ТЕМА № 4. «Взаємовідносини між друзями».

Тема містить інформацію про стилі спілкування між друзями, одногрупниками, шляхи уникнення конфліктів. Навчальні тексти містять інформацію про взаємовідносини між друзями-підлітками, друзями дитинства, однокласниками та одногрупниками. Наведені мовні засоби покликані забезпечити ефективне спілкування в межах зазначеної тематики. Тренувальні

та мовленнєві вправи спрямовані на подальше вдосконалення набутих в попередній період вмінь та навичок. Граматичний матеріал включає часи англійського дієслова – повторення про групи неозначених, тривалих, dokonаних часів та вивчення про dokonано-тривалі часи.

ТЕМА № 5. «Надання психологічної допомоги».

Тематичний матеріал висвітлює питання про надання психологом допомоги людям, які знаходяться у стані розпачу, розчарування. Наведені мовні засоби покликані забезпечити ефективне спілкування в межах зазначеної тематики: між психологом та клієнтом. Граматичний матеріал включає повторення усіх часів дієслова, систематизацію часів, їх порівняння, узгодження часів.

ТЕМА № 6. «Особистість».

Тематичний матеріал висвітлює питання про особистість, почуття та мислення. Наведені мовні засоби покликані забезпечити ефективне спілкування в межах зазначеної тематики. Граматичний матеріал включає повторення усіх часів дієслова, узгодження часів та вивчення про модальні дієслова.

ТЕМА № 7. «Мислення».

Тематичний матеріал висвітлює питання про роботу мозку, процесів мислення. Наведені мовні засоби покликані забезпечити ефективне спілкування в межах зазначеної тематики. Граматичний матеріал включає вивчення про інфінітив.

ТЕМА № 8. «Почуття та емоції».

Тематичний матеріал висвітлює питання про почуття та емоції людини, свідомість. Наведені мовні засоби покликані забезпечити ефективне спілкування в межах зазначеної тематики: між психологом та клієнтом. Граматичний матеріал включає вивчення про дієприкметник.

ТЕМА №9. «Юридична психологія».

Навчальний матеріал містить тексти з юридичної психології. Наведені в темі мовні засоби покликані забезпечити тих, хто навчається, необхідним матеріалом для ефективної комунікації в навчальних ситуаціях спілкування в межах зазначеної тематики. Граматичний матеріал включає вивчення про герундій.

ТЕМА №10. «Психологічний портрет злочинця».

Ця тема містить навчальні тексти про зовнішність злочинця, риси характеру, типи темпераменту. Навчальний матеріал містить тексти з юридичної психології. Наведені в темі мовні засоби покликані забезпечити тих, хто навчається, необхідним матеріалом для ефективної комунікації в навчальних ситуаціях спілкування в межах зазначеної тематики. Граматичний матеріал містить утворення та вживання інфінітива, герундія та дієприкметника, їх форми та особливості перекладу.

3. Рекомендована література

Англійська мова

Основна

1. Карнаушенко В.В., Сіренко К.О. Посібник з англійської мови для студентів I- II курсів за спеціальностями: психологія, соціальна робота для денної форми навчання. –ХНУВС, 2002. – 108 с.
2. Проценко Г.В. Англійська мова для психологів. Харків, ХНУВС, 2009.
3. Верба Г.В., Верба Г.Л. Довідник з граматики англійської мови. Київ. «Освіта», 1995.

Допоміжна

1. Навчальні матеріали для позааудиторного читання (англійська мова) для курсантів та слухачів I, II курсів. – Х.: Нац. ун-т внутр. справ, 2002. – 92с.
2. Гусак Т. М. Modern English Grammar in Practice (Guide Book and Workbook): Посібник. – К.: Фірма "ІНКОС", 2002. – 308 с.
3. Филипська В.І. English grammar: verb – Х. : ХНУВС, 2020. – 39 с.
4. Reading manual: Посібник для розвинення навичок читання англ. мовою.
– Х.: Вид-во Нац. ун-ту внутр. справ, 2004. – 68 с.
5. Murphy, R. English grammar in Use with answers: A self-study reference and practice book for intermediate students. – Cambridge: CambridgeUniversityPress, 2002. – 350 p.
6. Levashov O.S. Grammar Resource Book: практичний посібник з граматикианглійської мови. – Х.: Вид-во Харк. нац. ун-ту внутр. справ, 2008. – 208 с.
7. English – Ukrainian – Russian learner’s dictionary: [словник для курсантів I та II курсів ХНУВС]. – Х.: ХНУВС, 2011. – 328 с.
8. Англо-український словник: близько 120 000 слів: у 2 т. - А - М . Т. 1. – 1996. – 752 с.
9. Англо-український словник: близько 120 000 слів: у 2 т. - N - Z . Т. 2 . – 1996. – 712 с.

Інформаційні ресурси

1. <http://elt.oup.com/student/englishfile/?mode=student&cc=global&selLanguage=en>. На сайті розміщено курс **New English File** з інтерактивними вправами з граматики, лексики, вимови та читання. Користувач може вивчати англійську мову у залежності від свого рівня володіння нею, а саме Beginner, Elementary, Pre-Intermediate, Intermediate, IntermediatePlus, Upper-Intermediate, Advanced
2. <http://elt.oup.com/student/livinggrammar/?mode=student&cc=global&selLanguage=en>. На сайті розміщено курс **Living grammar**, який передбачає для користувача можливість вивчати англійську

граматику у залежності від рівня володіння нею, а саме Elementary, Pre-Intermediate, Intermediate або Upper-Intermediate.

3. http://elt.oup.com/student/project3rdedition/?mode=student&cc=global&sel_Language=en. На сайті розміщено курс **Project**, який передбачає можливість працювати над вимовою, аудіюванням, лексикою, граматику, тестувати свої знання у залежності від рівня володіння різними аспектами мови.

4. http://esl.about.com/od/beginningenglish/Learning_English_for_Beginners_Beginning_ESL_EFL.htm. Сайт розроблений для починаючих вивчати англійську мову і передбачає можливість працювати над граматику, аудіюванням, лексикою, читанням та письмом, а також виконувати різноманітні квізи.

5. <http://www.britishcouncil.org/france-english-learn-english-online.htm>. Сайт

Learn English online передбачає можливість безкоштовно вивчати будь-який аспект англійської мови у залежності від рівня володіння нею, а саме: Beginner, Pre-Intermediate, Intermediate, Upper-Intermediate або Advanced.

6. http://www.edufind.com/english/grammar/grammar_topics.php. Сайти

7. <http://www.esolcourses.com/>. Сайт передбачає можливість для користувача працювати над різними аспектами англійської мови незалежно від рівня володіння нею.

4. Засоби оцінювання здобувачів вищої освіти

Поточний та підсумковий контроль (залік, екзамен) складаються з тестування за методикою множинного вибору тестів з відкритою відповіддю, традиційних форм перевірки (відповіді на питання, переклад, переказ тощо), а також завдань творчого характеру (підготовка повідомлення, доповіді, пошук та узагальнення інформації за певною темою, складання діалогів, написання есе тощо). Перевірка охоплює знання та коректне застосування всього лексико-граматичного матеріалу і інтегровані навички в усіх чотирьох видах мовленнєвої діяльності, які є об'єктом навчання за той період навчального процесу, що контролюється.

Контрольні питання, що виносяться на залік.

Контрольні питання, що виносяться на екзамен 2 семестр:

1. Я – студент-першокурсник.
2. Економіка країни та економіка як наука.
3. Граматичний матеріал: часи англійського дієслова – утворення та вживання часів дієслова, узгодження часів, неправильні дієслова.

Залік 3 семестр:

1. Попит і пропозиція.
2. Фактори виробництва.
3. Граматичний матеріал: Дієприкметник 1 та 2, вживання та функції інфінітиву

в реченні, його форми та особливості перекладу та значення слова one.

Контрольні питання, що виносяться на екзамен 4 семестр:

Складаються з контрольних питань 2-3 семестрів та:

1. Гроші та їх функції.
2. Податки та суспільні витрати.
3. Граматичний матеріал: утворення та вживання суб'єктного інфінітивного комплексу; утворення та вживання герундія, його форми та особливості перекладу вживання у реченні вищого ступеню порівняння прикметників та прислівників у порівняльній конструкції the...the...; неповні речення.

Залік 5 семестр:

1. Банківська справа та фінансові ринки. Страхування.
2. Інфляція.
3. Граматичний матеріал: утворення та вживання об'єктного інфінітивного комплексу, утворення та вживання незалежного дієприкметникового комплексу у реченні, особливості перекладу, інфінітив.

Контрольні питання, що виносяться на екзамен 6 семестр:

Складаються з контрольних питань 2-5 семестрів та:

1. Міжнародна торгівля.
2. Бухгалтерський облік.
3. Граматичний матеріал: модальні дієслова, утворення та вживання герундія та комплексів з ним, речення типу It is necessary that...